

ПО ДОРОЗІ з Хмельницького на Кам'янець - Подільський, Шепетівку, Вінницю приваблиють зір стрункі ряди розлогих волоських горіхів. Для обсадження автомобільних шляхів ці дерева цінні не лише декоративними, а й захисними властивостями. Могутня коренева система їх закріплює ґрунт і запобігає змивам, широкі крони захищають шляхи від пилу, свігових і піщаних заносів, створюють затінок. До того ж, порода рано і щедро починають плодоносити. У придорожніх смугах можна зустріти також липу, горобину, яблуню, багато кущових насаджень. І всі вони переселилися сюди з одного місця — Старокостянтинівського плододекоративного розсадника Хмельницького облшляхбуду.

У 1968 році для вирощування рослин виділили перші вісімнадцять гектарів непродуктивних земель. До цього десятки років без будь-яких удобрень і сівозмін на них садили картоплю. Дійшло до того, що урожаю збирали менше, ніж висаджували насіння. Не можна було у ті часи похвалитися й матеріальною базою. У розпорядженні робітників були всього пара коней і старенький трактор.

Нині площа розсадника — 80 гектарів. Для обробітку її використовується шість тракторів, бульдозер, дві саджалні машини, тракторний обприскувач, автомобіль. Споруджено також приміщення контори, майстерні, гаражі і склади, гуртожиток, впорядковано територію.

— Вирощуємо нині десятки видів рослин, — розповідає завідувача виробництвом Ю. Н. Борзовець. — З плодкових це — яблуня, груша, слива, волоський горіх, горобина, смородина, обліпиха... Декоративні — липа, каштан, береза, тополя, клен, верба плакуча... Культивуємо також кущі троянд, бузку, багатерічні квіти. Частина саджанців отримуємо з насіння самі, частину беремо у лісгосзагах і довіряємо у школяках. Садимо плодово-

декоративні культури тільки по чистому пару, з дотриманням вимог передової агротехніки.

З інженером М. В. Зозуляк проходимо центральною алеєю розсадника. Зліва розкинувся барвистий калитм-троянд, інших багатерічних квітів, справа — велика плантація бузку. Сюди завезено з Київського ботанічного саду більшість його видів. Далі — маточники смородини, інших плодкових кущів і

ЗЕЛЕНЕ ВВРАННЯ ШЛЯХІВ

дерев. А ось тоненькі прутки саджанців, цурев'язані цelloфановими стрічками.

— Щойно закінчили окуліровку горобини чорноплідної, — мовила Марія Володимирівна, — взялася пояснювати суть цієї операції. — У теподібний надріз деревця звичайної горобини вставляють вічко чорноплідної і притискують його цelloфаном. Після того, як воно приживеться, верхню частину саджанця зрізають. У такий же спосіб на дичках прищеплюють різні сорти яблук, на шипшині — троянди і т. п. Окуліровані породи швидше від щеплених починають плодоносити.

Навесні триває садіння і пересадження рослин, щеплення. Та й взагалі у будь-яку пору року колективу вистачає турбот. Адже кожне деревце, кущик потрібно дбайливо доглядати: підчищати, формувати крону, доводити до так званого посадочного стандарту. Висота липи, приміром, повинна становити не менше двох з половиною метрів, а ширина крони — від п'ятдесяти до ста сантиметрів. Кущ бузку має

бути заввишки 40—50 сантиметрів, троянди — 30—40. Лише такі рослини можуть вижити на новому місці.

У червоному кутку показали Книгу Трудової слави. На чільному місці — фото окулірувальниці Л. І. Равлюк. Трудова біографія Любові Іванівни бере початок з часу заснування розсадника. Тут робітниця пройшла шлях до майстерності, хорошу школу колективного співжиття, навчила своєї професії багатьох молодих трудівниць, які стали її послідовницями. Завдяки дбайливій опіці ветерана, наприклад, менше ніж за рік досконало оволоділа фахом окулірувальниці Ганна Данилюк. За успіхи у вирощуванні цінних порід насаджень Л. І. Равлюк у свій час була учасником ВДНГ СРСР. Це ж саме можна сказати про окулірувальницю М. М. Рижук, робітницю Л. О. Ярмолюк. Механізатором-універсалом називають товариши Л. С. Скоца, Леонід Степанович теж ветеран. За довгі роки роботи досконало освоїв техніку, уміло розпушує ґрунт, виконує інші роботи по догляду за рослинами. Добре відгукуються в колективі про слюсаря І. З. Стадника, робітницю Г. Т. Стельмах, інших. На передовиків рівняються інші. Тож і не дивують високі здобутки.

У нинішньому році план реалізації перевиконано, додатково відправлено шляховикам посадочного матеріалу на 18 тисяч карбованців. Старокостянтинівські саджанці дістали прописку не лише на Хмельниччині, а й у Тернопільській, Миколаївській, Волинській областях.

У відповідності з рішеннями травневого (1982 р.) пленуму ЦК КПРС розсадник розширює свій профіль. Збільшуються плантації плодово-ягідних мелоносних порід. Придбали тут також пасіку. Отже, колектив вносить свій вклад у вирішення Продовольчої програми.

Б. ДАШЕВСЬКИЙ.

*"Радянське Життя", 11-вересня 1983р.,
с. 4.*